

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

NUTARIMAS

DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2018 M. GRUODŽIO 21 D. NUTARIMO NR. O3E-459 „DĖL GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO BEI PAVIRŠINIŲ NUOTEKŲ TVARKYMO PASLAUGŲ ĮMONIŲ APSKAITOS ATSKYRIMO IR SUSIJUSIŲ REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2019 m. d. Nr. O3E-
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 6 ir 12 punktais, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 8, 15, 16, 16¹, 19, 19¹, 22, 23, 24¹, 25, 26, 28, 31, 32, 34, 34¹, 36, 37 straipsnių pakeitimo ir 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo 22 straipsnio 2 dalimi, atsižvelgdama į Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos Šilumos ir vandens departamento Ekonominės analizės skyriaus 2019 m. ... pažymą „Dėl“, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba nutaria:

Pakeisti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimą Nr. O3E-459 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas):

1. Pakeisti nurodytą Nutarimą ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

NUTARIMAS

DĖL GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO BEI PAVIRŠINIŲ NUOTEKŲ TVARKYMO PASLAUGŲ ĮMONIŲ APSKAITOS ATSKYRIMO IR SUSIJUSIŲ REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (toliau – Įstatymas) 9 straipsnio 1 dalies 6 ir 12 punktais bei atsižvelgdama į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos Šilumos ir vandens departamento Ekonominės analizės skyriaus 2018 m. gruodžio 14 d. pažymą Nr. O5E-359 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo bei susijusių teisės aktų pakeitimo“, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) n u t a r i a:

1. Patvirtinti Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašą (toliau – Aprašas) (pridedama).

2. Nustatyti, kad:

- 2.1. Aprašas taikomas rengiant ir teikiant 2019 metų ir vėlesnių ataskaitinių laikotarpių duomenis;

- 2.2. rengiant ir teikiant 2018 metų ir ankstesnių ataskaitinių laikotarpių duomenis, taikoma Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, patvirtinta Tarybos 2006 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3-92 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos“;

2.3. geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonės Tarybai pateikia pagal šiuo nutarimu patvirtintą Aprašą patikslintą Reguliavimo apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo sistemos laisvos formos aprašą kartu su Reguluojamosios veiklos ataskaitomis už 2019 metus;

2.4. nurašyto į sąnaudas ilgalaikio turto vertė, susidariusi dėl Aprašo 1 priede pakeistų nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpių, pripažįstama paskirstomosiomis sąnaudomis.“

2. Pakeisti nurodytu Nutarimu patvirtintą Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašą:

2.1. Pakeisti 2.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„2.2. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba), užtikrindama tinkamą Ūkio subjektų apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo įgyvendinimą bei nustatydamą geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainas Įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka.“

2.2. Pakeisti 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4. Kitos šiame Apraše vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, apibrėžtas Įstatyme, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikoje, patvirtintoje Tarybos 2006 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3-92 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos“, ir kituose geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, Verslo apskaitos bei Tarptautiniuose apskaitos standartuose.“

2.3. Pakeisti 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6. Ūkio subjektas įgyvendindamas apskaitos atskyrimą ir sąnaudų paskirstymą, taip pat teikdamas informaciją Tarybai vadovaujasi Aprašo nuostatomis, o tais atvejais, kai Aprašas nereglamentuoja tam tikrų aspektų, Ūkio subjektas remiasi Verslo apskaitos standartais arba Tarptautiniais apskaitos standartais.“

2.4. Pakeisti 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10. Ūkio subjektas privalo užtikrinti, kad reguliavimo apskaitos sistema atitiktų šio Aprašo reikalavimus. Ūkio subjektas privalo suformuoti tokią reguliavimo apskaitos sistemą, kuri leistų pateikti Tarybai Apraše nurodytą informaciją bei visiškai įsitikinti apskaitos atskyrimo bei sąnaudų paskirstymo taisyklių įgyvendinimu.“

2.5. Pripažinti netekusiu galios Aprašo 11.2.2. papunktį.

2.6. Buvusius 11.2.3 ir 11.2.4 papunkčius laikyti atitinkamai 11.2.2 ir 11.2.3.

2.7. Pakeisti 11.4 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„11.4. geriamojo vandens apskaitos prietaisų įsigijimo, įrengimo ir eksploatavimo užmokesčio veiklos (toliau – Apskaitos veikla) verslo vienetas;“

2.8. Pakeisti 11.5 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„11.5. kitos reguliuojamosios veiklos verslo vienetas, kurį sudaro Ūkio subjekto veikla, nereguluojama pagal Įstatymą, bet reguliuojama pagal kitą Lietuvos Respublikos įstatymą (kiekvienai Tarybos reguliuojamajai veiklai suformuojant savarankišką verslo vienetą);“

2.9. Pakeisti 11.6 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„11.6. nereguluojamosios veiklos verslo vienetas, kurį sudaro Ūkio subjekto veikla, nereguluojama pagal Įstatymą arba kitus Lietuvos Respublikos įstatymus (visą Tarybos nereguluojamą veiklą formuojant kaip vieną verslo vienetą).“

2.10. Pakeisti 16.4 papunkčio pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„16.4. Ūkio subjektui, vykdančiam ilgalaikio turto paskirstymą Aprašo 11 punkte nurodytiems verslo vienetais ir paslaugoms, draudžiama reguliuojamų kainų paslaugoms ir atitinkamiems verslo vienetais, į kurių sudėtį įeina reguliuojamųjų kainų paslaugos, priskirti.“

2.11. Pakeisti 16.4.6 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„16.4.6. ilgalaikio turto, kuris nėra būtinas reguliuojamajai veiklai vykdyti, vertė.“

2.12. Papildyti nauju 16.4.7 papunkčiu ir jį išdėstyti taip:

„16.4.7. ilgalaikio turto (ar jo dalies), įsigyto įvykdžius investicinius projektus, teisės aktų nustatyta tvarka nesuderintą su Taryba vertę;“

2.13. Buvusius 16.4.7–16.4.12 papunkčius laikyti atitinkamai 16.4.8–16.4.13 papunkčiais.

2.14. Buvusį 16.4.13 papunktį laikyti 16.4.14 papunkčiu ir išdėstyti jį taip:

„16.4.14. nebenaudojamo ilgalaikio turto vieneto ar jo dalies likutinę vertę po įgyvendintų investicijų, skirtų to ilgalaikio turto vieneto ar jo dalies atstatymui (rekonstrukcijai) ar modernizavimui, išskyrus atvejus, kai Taryba priima atskirą sprendimą dėl tokio ilgalaikio turto likutinės vertės pripažinimo ekonomiškai pagrįsta investicijų derinimo metu;“

2.15. Buvusį 16.4.14 papunktį laikyti 16.4.15 papunkčiu.

2.16. Pakeisti 17 punktą ir jį išdėstyti taip:

„17. Perkeliant duomenis iš buhalterinės apskaitos registru į reguliavimo apskaitos sistemą, geriamojo vandens ir nuotekų neatsiskaitomųjų bei atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų, geriamojo vandens ir nuotekų siurblių vertės nurodomos Aprašo 5 ir 6 prieduose arba Aprašo 4 priede. Atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų vertės Aprašo 4, 5 ir 6 prieduose turi būti tiesiogiai priskiriamos Apskaitos verslo vienetai.“

2.17. Pakeisti 20.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„20.1. priklauso nuo suteiktų paslaugų (parduotų) kiekio per tą laikotarpį, laikomos kintamosiomis sąnaudomis. Kintamosioms sąnaudoms yra priskiriamos geriamojo vandens įsigijimo, nuotekų tvarkymo paslaugų pirkimo, elektros energijos technologinėms reikmėms, technologinių medžiagų ir technologinio kuro, mokesčio už valstybinius gamtos išteklius, mokesčio už taršą, automobilių, skirtų geriamojo vandens transportavimui, kuro sąnaudos, kitos kintamosios sąnaudos;“

2.18. Pakeisti 21.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„21.1. Ūkio subjektas privalo taikyti Tarybos nustatytą ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpį (pagal Aprašo 1 priedą) ir tiesiogiai proporcingą nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo metodą, išskyrus Aprašo 21.2, 21.4 ir 21.6 papunkčiuose numatytais atvejais;“

2.19. Pakeisti 21.6 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„21.6. kai Ūkio subjekto įstatinis kapitalas didinamas turtiniu įnašu, ūkio subjektas, skaičiuodamas šio ilgalaikio turto vieneto nusidėvėjimo sąnaudas, gali taikyti kitokį, nei Tarybos nustatytą ilgalaikio turto nusidėvėjimo laikotarpį;“

2.20. Pakeisti 21.7 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„21.7. Tarybai nustatytą kitą nei ūkio subjekto apskaičiuotą ilgalaikio turto vieneto nusidėvėjimo laikotarpį, ūkio subjektas, skaičiuodamas nusidėvėjimo sąnaudas, privalo taikyti Tarybos nustatytą ilgalaikio turto vieneto nusidėvėjimo laikotarpį. Ūkio subjektui nepateikus informacijos ar dokumentų, kuriais remiantis ūkio subjektas planuoja taikyti kitokį negu Aprašo 1 priede nustatytą nusidėvėjimo laikotarpį, taikomas Aprašo 1 priede nustatytas nusidėvėjimo laikotarpis.“

2.21. Papildyti nauju 27.15 papunkčiu ir jį išdėstyti taip:

„27.15. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų dalį, apskaičiuojamą nuo įvykdžius investicinius projektus įsigyto ilgalaikio turto (ar jo dalies) vertės, teisės aktų nustatyta tvarka nesuderintos su Taryba;“

2.22. Buvusius 27.15–27.20 papunkčius laikyti atitinkamai 27.16–27.21 papunkčiais.

2.23. Pakeisti 29 punktą ir jį išdėstyti taip:

„29. Ūkio subjektas turi suformuoti ir naudoti tokią reguliavimo apskaitos sistemą, kuri leistų, pasibaigus einamojo ataskaitinio laikotarpio ketvirčiui, Tarybos reikalavimu per 30 darbo dienų pateikti reguliavimo apskaitos sistemos informaciją už pasibaigusią einamojo ataskaitinio laikotarpio dalį.“

2.24. Pakeisti 30 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„30. Ūkio subjektas turi suformuoti ir naudoti tokią reguliavimo apskaitos sistemą, kurios teikiama informacija Tarybai leistų visiškai įsitikinti Apskaitos atskyrimo taisyklių, nurodytų šio Aprašo II skyriuje, ir Sąnaudų paskirstymo taisyklių, nurodytų šio Aprašo III skyriuje, vykdymu.“

Reguliavimo apskaitos sistemos teikiama informacija turi atitikti šiuos kriterijus:“

2.25. Pakeisti 31 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„31. Reguliavimo apskaitos sistemos laisvos formos aprašas (toliau – Sistemos aprašas) turi atskleisti Ūkio subjekto reguliavimo apskaitos sistemoje naudojamus principus, metodus ir tvarkas, atliekant apskaitos atskyrimą ir sąnaudų paskirstymą. Sistemos apraše Ūkio subjektas turi nurodyti, koks laikotarpis yra laikomas Ūkio subjekto finansiniais metais. Sistemos aprašą Tarybai Ūkio subjektas privalo pateikti su šiais neatskiriamą Sistemos aprašo dalį sudarančiais priedais:“

2.26. Pakeisti 32 punktą ir jį išdėstyti taip:

„32. Apie naudojamos reguliavimo apskaitos sistemos, kurios pagrindu verslo vienetams ir paslaugoms yra paskirstomos pajamos, sąnaudos ir ilgalaikis turtas, pakeitimus, Ūkio subjektas privalo pranešti Tarybai. Informacija apie naudojamos reguliavimo apskaitos sistemos pakeitimus Tarybai teikiama kartu su Aprašo 34 punkte nustatytu metiniu reguliuojamos veiklos ataskaitų rinkiniu. Taryba gali reikalauti pakeisti Ūkio subjekto taikomą reguliavimo apskaitos sistemą, kai ši neatitinka galiojančių teisės aktų.

2.27. Pakeisti 33 punktą ir jį išdėstyti taip:

„33. Ūkio subjektai, veiklą pradėję po Aprašo įsigaliojimo dienos, Tarybai privalo per šešis mėnesius nuo veiklos vykdymo pradžios pateikti Sistemos aprašą.“

2.28. Pakeisti 34 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„34. Ūkio subjektas, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui (finansiniams metams), ne vėliau kaip iki kito ataskaitinio laikotarpio penkto mėnesio pirmos dienos, parengia ir pateikia Tarybai metinių reguliuojamosios veiklos ataskaitų rinkinį, kuris turi būti pakankamai išsamus, kad Taryba galėtų visiškai įsitikinti, jog ataskaitiniu laikotarpiu Ūkio subjekto naudota reguliavimo apskaitos sistema įgyvendino Apskaitos atskyrimo taisykles, nurodytas šio Aprašo II skyriuje, ir Sąnaudų paskirstymo taisykles, nurodytas šio Aprašo III skyriuje. Ūkio subjekto metinių reguliuojamosios veiklos ataskaitų rinkinį sudaro:“

2.29. Pripažinti netekusiais galios 34.12 ir 34.13 papunkčius.

2.30. Buvusį 34.14 papunktį laikyti 34.12 papunkčiu.

2.31. Buvusį 34.15 papunktį laikyti 34.13 papunkčiu ir jį išdėstyti taip:

„34.13. Ūkio subjekto nuožiūra pateikiami kiti dokumentai ir informacija, padedantys Tarybai įsitikinti, kad Ūkio subjektas ataskaitiniu laikotarpiu vykdė Apraše nustatytas apskaitos atskyrimo taisykles ir sąnaudų paskirstymo taisykles.“

2.32. Pakeisti 35 punktą ir jį išdėstyti taip:

„35. Kartu su metinių reguliuojamosios veiklos ataskaitų rinkiniu Tarybai turi būti pateiktas Ūkio subjekto metinių finansinių ataskaitų rinkinys, sudaromas pagal Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymą, ir audito išvada (kai finansinių ataskaitų auditas yra privalomas teisės aktų nustatyta tvarka). Jei geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo veiklą vykdo susijusių Ūkio subjektų grupė, tai turi būti pateiktas kiekvieno Ūkio subjekto metinių finansinių ataskaitų rinkinys bei konsoliduotas metinių finansinių ataskaitų rinkinys, jei toks pagal Lietuvos Respublikos konsoliduotos finansinės atskaitomybės įstatymą sudaromas.“

2.33. Pakeisti 36 punktą ir jį išdėstyti taip:

„36. Tarybai raštu pareikalavus, Ūkio subjektas per 10 darbo dienų privalo detalizuoti Tarybai pateiktus dokumentus ir (arba) suteikti papildomos informacijos. Ūkio subjektas privalo užtikrinti, kad Tarybai teikiama informacija būtų tiksli, teisinga, pagrįsta, palyginama ir išsami. Taryba turi teisę reikalauti, kad Ūkio subjekto parengtas Sistemos aprašas atitiktų Aprašo reikalavimus. Ūkio subjektai privalo pakoreguoti ir pateikti Tarybai patikslintą Sistemos aprašą per Tarybos nustatytą protingą terminą.“

2.34. Pakeisti 37 punktą ir jį išdėstyti taip:

„37. Ūkio subjekto naudojamas Sistemos aprašas ir metinių reguliuojamosios veiklos ataskaitų rinkinys, išskyrus konfidencialią informaciją, yra viešas ir skelbiamas Ūkio subjekto tinklalapyje. Ūkio subjektas, teikdamas Tarybai metinių reguliuojamosios veiklos ataskaitų rinkinį, privalo nurodyti, kokia informacija yra konfidenciali, bei nurodyti tos informacijos laikymo konfidencialia teisinį pagrindą.“

2.35. Pakeisti 38 punktą ir jį išdėstyti taip:

„38. Ūkio subjekto Tarybai pateiktas reguliuojamosios veiklos ataskaitų rinkinys privalo būti audituotas nepriklausomo auditoriaus (toliau – Auditorius). Ūkio subjektas privalo pateikti Tarybai Auditoriaus išvadą. Nepriklausomo auditoriaus patikros objektas turi būti Ūkio subjekto ataskaitiniu laikotarpiu naudotos reguliavimo apskaitos sistemos (Ūkio subjekto Sistemos aprašo) atitikties šiame Apraše nustatytoms taisyklėms bei Aprašo 3, 4, 5, 7 prieduose teikiamų duomenų už ataskaitinį laikotarpį atitikimas Aprašo reikalavimams. Nepriklausomo auditoriaus išvada yra vieša ir skelbiama Ūkio subjekto tinklalapyje.“

2.36. Pakeisti 40 punktą ir jį išdėstyti taip:

„40. Paaškęjus, kad pagal Aprašo 34 punkte pateiktose reguliuojamosios veiklos ataskaitose yra nurodyti netikslūs duomenys, Ūkio subjektas privalo nedelsiant raštu informuoti Tarybą, nurodant kokius duomenis ir dėl kokių priežasčių turi būti pakoreguoti ir pateikti Auditoriaus įvertinimą, ar atlikti pakeitimai reguliuojamosios veiklos ataskaitose yra reikšmingi ir ar reikalingas pakartotinis auditas, bei per 10 darbo dienų (po pakartotinio audito, kai jis yra reikalingas) Tarybai pateikti patikslintas reguliuojamosios veiklos ataskaitas per Duomenų surinkimo ir analizės informacinę sistemą (toliau – DSAIS). Auditoriaus įvertinimo ir pakartotinio audito nereikia, jeigu duomenys ataskaitose koreguojami gavus Tarybos pastabas dėl duomenų tikslinimo.“

2.37. Pakeisti 41 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„41. Taryba, vertindama Ūkio subjekto pateiktus duomenis, tarp jų ir duomenis apie pajamų, patirtų sąnaudų, ilgalaikio turto dydį bei struktūrą, naudoja:“

2.38. Pakeisti 42 punktą ir jį išdėstyti taip:

„42. Taryba turi teisę iš Ūkio subjekto per Tarybos nustatytą protingą terminą gauti visą informaciją ir dokumentus, įskaitant pirminių apskaitos dokumentų kopijas, būtinus Įstatyme numatytiems Tarybos funkcijoms vykdyti.“

2.39. Pakeisti 43 punktą ir jį išdėstyti taip:

„43. Aprašo priedus bei kitus dokumentus, nurodytus Aprašo 34 ir 35 punktuose, Ūkio subjektas privalo pateikti elektronine forma per DSAIS. Pateiktų dokumentų, nurodytų 34 ir 35 punktuose, patvirtinimas DSAIS reiškia, kad dokumentai yra gauti ir užregistruoti, tačiau ateityje Taryba analizuodama pateiktus dokumentus gali pateikti pastabas ir prašyti Ūkio subjekto pateikti paaiškinimus bei patikslinti ataskaitas pagal Tarybos pateiktas pastabas.“

2.40. Pakeisti 45 punktą ir jį išdėstyti taip:

„45. Esant neaiškumų dėl šio Aprašo nuostatų taikymo, esant neaiškumų dėl tam tikrų sąnaudų, pajamų ar ilgalaikio turto verčių priskyrimo reguliuojamosios ar nereguliuojamosios veiklos verslo vienetams ir paslaugoms, Ūkio subjektas kreipiasi į Tarybą metodinės pagalbos. Taryba, gavusi Ūkio subjekto prašymą, teikia konsultaciją Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka.“

2.41. Pakeisti 46 punktą ir jį išdėstyti taip:

„46. Tarybos veiksmai ar neveikimas, įgyvendinant Aprašą, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis.“

2.42. Pakeisti Aprašo 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 11 priedus ir išdėstyti juos nauja redakcija (pridedama).

2.43. Pripažinti netekusiu galios Aprašo 12 priedą.

Tarybos pirmininkas